

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 31

Gorica - 5. avgusta 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

GREDO KATOLIČANI V ITALIJI NASPROTI SODELOVANJU S KOMUNISTI?

V nekem slovenskem časopisu smo pred nedavnim brali uvodnik, ki izven v svojih izjavah, kakor da bi italijanski katoliški politični krogi bili na poti k zblizanju ali celo k sodelovanju s komunisti.

Površni opazovalec, ki prebira različne ital. časopise ter zasleduje polemike med njimi, bi utegnil v resnici imeti ta občutek, kakor da gredo ital. demokratični krogi, zlasti mlajši, na levo proti sodelovanju z Nennijevimi socialisti in s tem vsaj posredno s komunisti. Gronehijeve izjave ob raznih prilikah in razna trenja v mladinskih krogih ital. KA v zadnjih časih, ki so se zaključila z odstopitvijo predsednika mladinske veje KA, bi tako mnenje deloma opravičevale. Toda če pogledamo stvari malo globlje in zlasti če se ozremo na to, kaj pišejo merodajni cerkveni krogi, bomo videli, da se v razmerju ital. katoličanov do komunizma ni prav nič spremenilo. Togliatti je sicer ponovno in ponovno ponujal roko za sodelovanje, vabil posebno mladino, naj pristopi k skupnemu delu za mir in za socialni napredek, toda merodajni »L'Osservatore Romano« je prav takokrat avtoritativno odklonil vsako tako ponudbo. Res je, da »L'Osservatore Romano« ni glasilo ital. kršč. demokracije, toda prav tako je res, da gledamo katoličani v načelnih izjavah tega lista smernice, ki jih vsakokrat daje sv. Cerkev katoličanom pri reševanju perečih sodobnih vprašanj. Za nas katoličane načelno pisanje lista »L'Osserv. Romano« ni načelno razpravljanje katerega koli drugega lista, temveč je načelno razpravljanje onega lista, ki edini izmed vseh listov na svetu izhaja v Vatikanu ter zato najlažje tolmači gledanje najvišjih cerkvenih krogov na razna sodobna vprašanja. Vsled tega je načelno odklanjanje vsakega sodelovanja s komunisti, kakor dela to »L'Osserv. Romano«, za nas katoličane praktičen napotek pri našem

delovanju, pri naših odnosih do komunizma.

To so jasno izpovedali tudi člani škofovske komisije za ital. KA v svoji izjavi iz preteklega meseca. Ta izjava se takole končuje:

»Komisija je smatrala za svojo dolžnost, da priključno pozornost vseh katoličanov na neprecenljivo vrednost verskega in moralnega bogastva, ki ga predstavlja katoliško izročilo naše dežele. Na noben način in iz nobenega razloga ne smemo to bogastvo prezreti ali omadeževati s tem, da sprejmemo ponudbe za skupne pobude ali zveze z organizacijami, oziroma gibanji, ki slone na ideološki podlagi brezbožnega materializma in so zato po svojem bistvu nezdržljive s katoliškim naukom in v jasnem ter brezpogojnem nasprotju z verskim in moralnim gledanjem, ki ga morajo imeti katoličani do vseh problemov. Katoličani morajo z lastnimi metodami in po lastnih poteh iskati njih rešitev, v soglasju s pravičnostjo in ljubeznijo.«

Katoličani v Italiji torej ne smejo in ne morejo imeti zvez z onimi gibanji, ki aslone na ideološki podlagi brezbožnega materializma.

Zato je treba razumeti izjave on. Gronehije in drugih, ki so včasih dvoumne, kot poskus približevanja ne komunizmu, temveč onemu socializmu, ki ni zavrgel vseh osnov duhovnega in demokratičnega svetovnega naziranja. Če bi temu ne bilo tako, bi bil pač mož v nasprotju z gledanjem Cerkve. Vse kaže, da temu ni tako. Ital. kršč. demokracija, ki ima v svojih vrstah nekdane najboljše borce iz vrst KA, bo gotovo ostala zvesta navodilom Cerkve.

Iz tega sledi, da bi tudi naši slovenski katoliški politiki bili na napačni poti, če bi iskali zvez in sodelovanja z gibanji in organizacijami, ki slone na ideološki podlagi brezbožnega materializma.

Nova sovjetska past

Sovjetska zveza je predlagala kmalu po podpisu indokitajskega premirja trem zapadnim velesilam sklicanje posebne evropske konference, na kateri naj bi razpravljali o sklenitvi evropskega varnostnega pakta ter o rešitvi nemškega in avstrijskega vprašanja.

Predlog Sovjetske zveze ni iznenadil nikogar. Pričakovati je bilo namreč, da bo skušala Sovjetska zveza izrabiti sklenjeno premirje o Indokini v svoje propagandne namene in v dosego svojih političnih ciljev.

Eden teh ciljev, ki jih Sovjeti stalno zasledujejo, je razdvojevit zapadnih zaveznikov. Sovjetska zveza si nenehno prizadeva, da bi razbila enotnost treh zapadnih velesil, predvsem da bi odtrgala Anglijo in Francijo od Združenih držav. Že na berlinski konferenci je predložil Molotov zapadnim velesilam predlog o evropskem varnostnem načrtu oziroma paktu, od katerega bi bile Združene države popolnoma izključene. Podpisniki tega pakta bi se obvezali, da se bodo vzdržali vsakega medsebojnega napada ter da ne bodo sklepali vojaških zvez in sporazumov, ki bi nasprotovali namenom tega pakta.

Namen takratnega sovjetskega predloga je bil jasen. Sprejeti ta predlog bi pomenilo izločiti Združene države iz Evrope, uničiti Atlantsko zvezo ter izročiti vso Evropo sovjetskemu vplivu in oblasti. Zato je razumljivo, da so zapadne velesile sovjetski predlog gladko zavrnille.

Drugi cilj, ki ga Sovjetska zveza zadnja leta stalno zasleduje, je v tem, kako bi onemogočila uresničitev evropske obrambne skupnosti. Edina država, ki se resno upira po-

trditvi evropske obr. skupnosti, je Francija. Res je, da tudi Italija še ni potrdila te pogodbe, a o Italiji ni nobenega dvoma, da je ne bo potrdila, kajti za potrditev te pogodbe je celotna vladna večina. V Franciji pa je čisto drugače; tam so na vladi stranke, ki niso evropski obrambni zvezi prav nič naklonjene. Vendar se bo morala tudi Francija še pred poletnimi počitnicami, to je pred 15. avgustom odločiti ter povedati svojo zadnjo besedo, kajti Združene države in Anglija so dale razumeti Franciji, da bodo sicer vrnille Zapadni Nemčiji popolno neodvisnost ter jo na eden ali drug način vključile v obrambni sistem Zapadne Evrope.

In to je gotovo glavni vzrok, da je prišla Sovjetska zveza s svojim starim predlogom o evropskem nenapadalnem paktu zopet na dan. Prepričala bi namreč rada francoske kroge, da se da evropska varnost tudi brez skupne evropske vojske zagotoviti in sicer na način, ki bi onemogočil oborožitev Nemčije, katere se velik del Francozov bolj boji kot Sovjetske zveze.

Vendar se zdi, da sovjetski predlog o novem evropskem nenapadalnem paktu ni našel ne pri Francozih ne pri ostalih zapadnih narodih ugodnega odmeva. Še angleško javno mnenje, ki je za komunistične predloge zelo sprejemljivo, je na splošno zavrnilo sovjetski predlog. Tako je napisal n. pr. »Manchester Guardian«, da Češkoslovaška in Poljska že uživata sadove sovjetskih nenapadnih paktov in da to dejstvo jasno priča, kaj je treba pričakovati od takega varnostnega pakta.

Vendar je med angleškim in ameriškim stališčem do novega sovjet-

skega predloga velika razlika. Med tem ko ameriško javno mnenje sovjetski predlog kategorično zavrača, so nekateri angleški listi mnenja, da je treba vsak sovjetski predlog vzeti v poštev ter poskusiti vse, da pride do mirnega sožitja med svobodnim in komunističnim svetom.

Kakor splošno pišejo, bodo zapadne velesile sovjetski predlog zavrnille. Če bi tega ne storile, potem bi morali v resnici obupati nad usodo Evrope, kajti zahrbtni nameni, ki jih Sovjeti s svojim predlogom zasledujejo, so že za preprostega človeka preočiti.

Komunistično barbarstvo

Le nekaj dni po podpisu ženevskega sporazuma je prišlo v bližini kitajskega otoka Hainana, toda izven kitajskih teritorialnih voda, do težkega incidenta. Kitajski letalci so napadli ter sestrelili angleško potniško letalo »Skymaster«, kar je povzročilo smrt trinajstih oseb, med katerimi so bili trije ameriški državljani. Ta nečloveški, naravnost barbarski napad na civilno potniško letalo, je vzbudil gnev vsega civiliziranega sveta.

Angleška vlada in ameriška vlada sta takoj protestirali pri komunistični vladi. Kitajska vlada se je opravičila pri angleški vladi ter se izgovarjala, da je prišlo do incidenta po pomoti, češ da so bili kitajski letalci prepričani, da so streljali na eno izmed letal nacionalistične Kitajske, ki pošilja še vedno svoja letala na kitajsko ozemlje ter spuša po padalih svoje agente na kitajska tla.

Kitajsko opravičilo je seveda brez vsake resne podlage, kajti sestreljeno letalo je vozilo po svoji redni poti ter je imelo poleg tega znake svoje letalske družbe na sebi. Sicer pa, če bi se Kitajci ne čutili krive, bi ne bili pripravljeni poravnati škodo, ki so jo napravili.

Toda ta incident ni ostal osamljen. Takoj po prvem incidentu je ameriško obrambno ministrstvo naročilo dvema letalonosilkama, naj se podata na mesto nesreče ter naj sodelujeta pri reševanju ponesrečenih žrtev komunističnega napada. Letalonosilki sta pripluli na kraj napada ter pričeli svoje delo. In tedaj je prišlo do drugega incidenta.

Dve ameriški letali, ki sta krožili nad krajem nesreče ter iskali ponesrečence, sta bili napadeni od dveh kitajskih lovskih letal. Ameriški letali sta odgovorila takoj na napad ter sestrelili obe kitajski letali. Napad in sestrelitev obeh letal sta se izvršila v nedeljo 25. julija izven kitajskih teritorialnih voda (oziroma neba) in v oddaljenosti dvanajstih milj od otoka Hainana.

Združene države so vložile zaradi neupravičenega napada odločen protest pri kitajski vladi. Ker nimajo Združene države pri rdeči Kitajski svojega zastopnika, so napravile ta korak po angleškem poslanstvu v Pekingu. Kitajska vlada pa ni hotela protesta niti sprejeti ter je vztrajala pri trditvi, da se je napad na ameriška letala izvršil nad kitajskim teritorialnim morjem. Kitajska vlada se je celo pritožila pri Združenih narodih, ni pa zahtevala nobenega postopka v tem oziru, pač jasen dokaz, da se zaveda svoje krivde.

Predsednik Eisenhower je v svoji tiskovni konferenci preteklega tedna govoril tudi o teh dveh težkih incidentih. Pri tem je poudaril, da je popolnoma gotov, da ameriški letalonosilki in njuna letala niso prekršila prostora, kjer bi se ne smeli nahajati. Poudaril je tudi, da obe letalonosilki nista bili poslani

Z Daljnega vzhoda

V Indokino se vrača polagoma mir. Pravimo polagoma, ker s podpisom premirja niso bile sovražnosti takoj ustavljene. Najprej so ukinili, kot je bilo sklenjeno, sovražnosti v Severnem Vietnamu. To se je zgodilo v torek 27. julija. V Srednjem Vietnamu so prenehale sovražnosti v soboto 31. julija, v Laosu jih bodo ukinili 6. avgusta, v Kambodži 7. avgusta in v Južnem Vietnamu šele 20. avgusta.

Francoške in vietnamske čete mo-

rajo na podlagi podpisanega sporazuma izprazniti mesto Hanoi do 11. oktobra, pristaniško mesto Haifong pa do 19. majnika prihodnjega leta. V teku tega časa morajo zapustiti deželo vsi tisti Vietnamci, ki ne mislijo ostati pod komunističnim jarmom oziroma v Hočiminhovem rajju. V olajšavo preseljevanja teh beguncev bodo francoske in vietnamske oblasti ustvarile med Hanoiem in Saigonom letalski most, ki ga bodo oskrbovala vojaška in civilna letala. Komunisti se na vse načine trudijo, da bi zadržali ljudstvo v deželi, ter obljublajo, da bodo spoštovali versko svobodo vseh prebivalcev, toda katoliški in tudi drugi demokratični Vietnamci jim dosti ne zaupajo. Zato bo število beguncev, ki si bodo izbrali svobodo, verjetno zelo veliko. Računajo, da bo približno milijon Vietnamcev zapustilo Severni Vietnam ter se preselilo na jug.

Tuniziji so dali samoupravo

Zadnjo soboto je odletel francoski ministrski predsednik Mendes France nenadoma v Tunis. V njegovem spremstvu sta bila poleg uradnikov zunanjega ministrstva še minister za tuniške in maroške zadeve Fouchet ter znani »uporniški« maršal Juin.

Mendes France se je podal v Tunis, da bi predložil tuniškemu beju načrt reform, ki jih misli francoska vlada izvesti v Tuniziji in ki bodo razširile in povečale pravice tuniškega ljudstva.

Po tem načrtu bi dobila Tunizija glede notranjih zadev popolno neodvisnost, le zunanja politika in obramba dežele bi ostali še nadalje v rokah Francije. Tuniško ljudstvo bi si po tem načrtu izvolilo brez vsakega vmešavanja Francije svoj parlament ter si postavilo vlado, ki bi bila odgovorna parlamentu. O podrobnostih tega načrta bi se pogovorili zastopniki Francije in tuniškega ljudstva na način, da bi bile pravice francoskih naseljencev in njihovih potomcev popolnoma zavarovane.

Sestanek med tuniškim bejem in francoskim ministrskim predsednikom je trajal dve polni uri. Tuniški

bej je odlikoval pri tej priliki Mendes Francea z visokim tuniškim odlikovanjem ter mu izročil uro z diamanti. Bej je bil francoskega visokega gosta očitno vesel ter je izjavil: »Danes je velik praznik.«

Mendes France je dobil za svoj drzni in nepričakovani korak odobritev svoje vlade na seji, ki se je vršila pod predsedništvom predsednika republike Cotyja, na predvečer njegovega poleta v Tunis. Na tej vladni seji je bilo tudi sklenjeno imenovanje novega tuniškega generalnega rezidenta v osebi gen. Boyer de la Tour, ki bo sledil dosedanjemu rezidentu Pierreu Voizardu. Sklenjene so bile obenem nekatere promocije višjih častnikov, med njimi tudi povišanje nekega maroškega polkovnika v generala, kar se ni do sedaj še nikoli zgodilo.

Francoški tisk je sprejel korak ministrskega predsednika precej ugodno, vendar pa ne brez vsakih pomislekov. Enako je sprejel tudi tuniški tisk vest o novih reformah z velikim veseljem, vprašanje pa je, ali se bodo tudi tuniški nacionalisti, tako zvani neodstureci, zadovoljili s ponujenimi reformami. Zdi se, da za sedaj se bodo.

Sporazum za Suez

V Kairu so 27. julija podpisali predhodni sporazum o umaknitvi angleških čet s sueškega področja. Definitivni sporazum bodo podpisali baje še v teku tega meseca. Sporazum obsega v glavnem sledeče točke:

Sporazum velja za sedem let od dneva, ko bo končno podpisan. Eno leto pred potekom tega roka se bo sta angleška in egiptovska vlada posvetovali o nadaljnji usodi tega področja.

Angleži bodo izpraznili sueško področje v teku dvajsetih mesecev. Za naprave, ki bodo še nadalje obratovali, bodo skrbeli angleški in egiptovski tehniki v civilni obleki in brez vsakega orožja.

Angleži bodo smeli zopet zasesti sueško oporišče v slučaju, ako bi kaka tuja sila napadla Egipt ali kako državo, ki spada sedaj k Arabski obrambni zvezi. Isto velja tudi za slučaj oboroženega napada na Turčijo.

V slučaju, da bi grozila tem državam nevarnost kakega oboroženega napada od strani kake tuje države, se hosta Anglija in Egipt posvetovala med seboj o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti.

Sklenitev sporazuma o izpraznitvi sueškega področja je za utrditev miru na Bližnjem in Srednjem Vzhodu velikega pomena. Končal se je s tem preprič med Anglijo in Egiptom, ki se vleče že leta in leta in ki je postal zaradi svojega odmeva na arabski svet za svobodne narode nadvse škodljiv. Oviral je namreč vključitev arabskih narodov v obrambni sistem svobodnih narodov.

Sedanji rešitev tega dolgoletnega spora upošteva suverene pravice Egipta do tega področja, upošteva pa tudi upravičene želje zapadnih narodov, da ostane sueško področje za slučaj potrebe še nadalje na razpolago Anglije in ostalih svobodnih narodov, kar bo tudi za varnost Egipta in ostalih arabskih narodov velikega pomena.

Anglija bo premostila baje glavni stan s sueškega področja na otok Ciper; vojaške sile, ki štejejo kakih 80.000 mož, pa bo poslala deloma domov, deloma pa v Libijo, na Malto in še kam drugam.

Angleška spodnja zbornica je anglo-egiptovski sporazum kljub nasprotovanju nekaterih vladnih poslanecev odobrila.

Deveta nedelja po binkoštih

Tisti čas, ko se je Jezus približal Jeruzalemu in je zagledal mesto, se je zjokal nad njim in rekel: »O da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi nad te, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali ter stiskali od vseh strani: in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.« In stopivši v tempelj je začel izganjati tiste, ki so tam prodajali in kupovali; in jim je govoril: »Moja hiša naj bo hiša molitve, vi pa ste iz nje napravili razbojniško jama.« In učil je vsak dan v templju. (Lk 19, 41-47).

KORAK ZA KORAKOM

Judje so imeli po vrnitvi iz Egipta za versko svetišče sveti šotor, kot ga je ukazal Bog Mojzesu v puščavi. Kralj David je začel misliti na veličastno svetišče. Sin Salomon je misel izpeljal. Zgradil je silno lep tempelj. Tega je zažgal in podrl babilonski kralj Nabuhodonozor 587. l. p. Kr. Ko so se Judje vrnili iz babilonske sužnosti, jim je kralj Cir dovolil tempelj spet sezidati. Zelo ga je očepšal Herod. Tempelj je bil v slovesu tudi pri poganskih narodih. Zažgali so ga Rimljani 70. po Kr. S preddvorom in stebrišči je imel skoraj 140.000 m² površine. Bil je obzidan z močnim zidovjem in šestdesetimi stolpi. Površina naših srednjeveških cerkva s prostorom okrog meri kakih 1000 m². Na tempeljskem prostoru bi moglo stati 140 takih cerkva.

Oddaljeni Judje niso prinašali

jagnjet idr. od doma za daritev, ampak so jih kupili na tempeljskem prostoru. Kraj za prodajo je bil strogo določen, oddaljen, da ni motil pobožnih molitev in daritev.

Spoštovali so Judje tempelj tako zelo, da so n. pr. le v njem izgovarjali božje ime Jahve, zavedajoč se, da ga tu gotovo ne bodo skrunili, že iz spoštovanja do svetega kraja.

Zakaj je Jezus očital Judom, da so iz templja napravili jama razbojnikov? Kako da so izgubili spoštovanje do svetega kraja? Korak za korakom so prodajalci in menjalci silili vedno bolj v notranjost templja, vedno bolj so tako s hruščem in truščem motili božjo službo. Korak za korakom, tako da se jim ni zdelo kaj posebnega. Gledali so predvsem na dobiček, ne na molitev in čast božjo.

To je podoba propadanja krepstnega življenja. Kako je mogoče, da je ta ali oni, ki je bil veren, dober kristjan, postal tako mlačen, celo veri nasproten, če ne naravnost preganjalec vsega, kar je v zvezi z Bogom?

Do takega žalostnega stanja se pride korak za korakom: začne se opuščati molitev, sv. mašo, spoved... Kar Cerkev uči, se zdi prestrogo; tak spovedanec začne spovedniku dajati postave, kako mora spovedovati, namreč dovoljevati greh itd.

Zjokal se je Jezus nad Judi, ker niso spoznali časa obiskanja, da bi se spokorili. Čas obiskanja zate, ki si korak za korakom zgubil krščansko življenje, je tudi glas vesti, ki ti tiho govori: »Včasih si bil boljši.« Ne presliši glasu. Začni spet z verskimi vajami, ki si jih opustil. Beži od kraja, ki ni zate. Tvoje srce bo spet hiša božja, hiša molitve.

ZOKA PIŠCANC:

Modili smo po deželi svetnikov

(Nadaljevanje in konec)

SLOVO OD ASSISIJA

Sonce ni še vstalo izza gor, ko smo se zbudili. Od šestih je bila napovedana sv. maša v cerkvi sv. Frančiška, na njegovem grobu. Temno je bilo v kripti, kot v katakombah. Pobožno so naši duhovniki domaševali, me pa smo med tem molile in prepevale in priporočale sebe in vse svoje drage v božje varstvo po priprošnji sv. Frančiška.

Po zajtrku smo spet zasedli naše prostore v avtopulmanu in že smo pustili za seboj Assisi in brzeli novim krajem in novim lepotam naproti.

PROTI LA VERNI

Na poti proti La Verni smo se ustavili tudi v Perugi, slikovitem mestecu na griču. Tu smo si ogledali stolnico. Pred stolnico je znamenit vodnjak, kjer se ljubko poigravajo golobčki. Obiskali smo staro menjalnico, v kateri občudujes krasne freske Perugina in njegovih učencev, tudi slavnega Raffaella.

Kmalu za Perugia se nam je odprl pogled na Trazimensko jezero, dolgo 47 km. Jezero meji že na Toskano in kmalu smo prispeli v deželo oljčnih gajev in pojoče toskanske govorce. Cortono in Arezzo smo pozdravili le od daleč in že smo se začeli vzpenjati v strmine gore La Verna. Marsikateremu je srce trepetalo na strmih ovinkih, zato pa ni bila molitev rožnega venca zlepa tako gorčča kot na tej poti na goro La Verna. Zitna polja so komaj rumenela in neke smo videli češnjevo drevo s komaj dozorelim sadom. V višini 1128 m med zelenjem stoletnih dreves stoji samostan, na robu visokih sten. Ko smo se okrepčali v prijetni seenci in v še prijetnejši družbi, pa tudi pri sladki kapljici, ki so jo nekateri in nekaterke prav iz Assisija prinesli, smo si šli ogledat samostan. Seveda se nam je predstavil ves drugačen kot je bil za časa sv. Frančiška. V cerkvi posvečeni sv. angelom smo občudovali lepe terakote (podobe iz žgane gline) umetnika Andrea Della Robbia. Posebno lepo je Marijino oznanjenje, pa tudi križanje, v kapeli, kjer je sv. Frančišek dobil sv. rane in kjer smo imeli blagoslov s petimi litanijami. V samostanu žive redovniki frančiškani in, ko ves svet počiva, oni vstajajo in prepevajo in molijo k Bogu za bedno človeštvo. Glavni hodnik krasijo lepe freske iz življenja sv. Frančiška, ki pa jih je obstrlejevanje v zadnji vojni zelo poškodovalo. S tega hodnika smo po ozkih in strmih stopnicah, med navpičnimi, z mahom poraslimi stenami, prišli do dupline,

kjer je sv. Frančišek molil. Skoda, da ni bilo časa, da bi se povzpeli na vrh La Penne, 1283 metrov visok, obraščen z visokimi stoletnimi drevesi. Vračali smo se z La Verna po poti v Biblieno in še dolgo je spremljal naš pogled in naša misel samotno goro, kjer je asiški Uhožec dne 14. sept. 1224 prejel rane Kristusove.

V PRESTOLNICI TOSKANE

Lepa in pestra je bila pot z La Verna proti Firencam. Blíž se je večer. Ob poti so nas pozdravljala žitna polja, okrašena s plavicami in makom, smrekovi in oljčni nasadi, trta in sadno drevje. Vsa ta pestrost se je čudovito skladala z jasno neba in visokimi Apenini vseokrog. Pesem je postajala vedno otožnejša in mehkejša, spominjala je na mladost, na vse, kar je bilo že davno za nami, a nam je sedaj v tisočih bridko sladkih spominih zaživel v duši.

Mrak se je polagoma spuščal na zemljo in že so se prižigale prve luči, ko smo prišli v Firence, mesto lepih cerkva in umetnosti.

Izstopili smo pred samostanom frančiškank, ki so nas ljubezno sprejele v svojem lepem zavodu. Dobile smo lične sobice, z dvema ali tremi posteljami in še dolgo v noč smo poslušale neumorno vrvenje velikega mesta in oživljale spomine na minuli dan.

Drugi dan, v petek, je bil praznik karmelske Matere božje in imeli smo srečo, da smo prenočevali prav na trgu Del Carmine, kjer je lepa cerkev posvečena karmelski Materi božji. Zjutraj smo imeli v cerkvi sv. mašo, med katero so naše pevke tako čudovito lepo pele, da so si zaslužile priznanje in pohvalo ne samo dobrih pastrov, ampak tudi množice vernikov, ki so tej sv. maši prisostvovali. Ta dan se je naša družba nekam razkropila. Nekateri so odpotovali, ker so bili službeno klicani na svoja poslovna mesta, drugi so šli k sorodnikom, tretji so si ogledali umetnine v Palazzo Pitti, četrti zopet so raje šli po mestu in občudovali glavne zanimivosti po lepih firenških cerkvah. Tudi na kupolo v cerkvi S. Maria del Fiore so se najpogumnejši povzpeli in s te višine občudovali mesto, ki je valovilo pod njimi. Zvečer, ko smo se spet sešli, smo si bili vsi edini, da dneva nismo izgubili. Krona dneva pa je bil nepozabni blagoslov v karmeličanski cerkvi. Mati božja je sedela na prestolu v glavnem oltarju, obdana z morjem lučic. Zopet je naša pesem prodrla v vsa srca in našla v vsakem svoj odmev. Firenške gospe so se navdušeno zahvaljevale pevkam za tako lepo petje, kakršnega ta-

ko kmalu niso še slišale.

Zadnje jutro našega romanja, v soboto, smo imeli zopet v tej cerkvi poslovlino sv. mašo, pri kateri je msgr. Novak spregovoril nekaj besed, s katerimi se je Bogu in Mariji zahvalil za srečno romanje in za vse milosti, ki smo jih na tem romanju prejeli.

PROTI DOMU

Tako so ostale za nami tudi Firence. Lahna otožnost se nas je začela polasčati ob misli, da je to zadnji dan našega skupnega romanja. O, zakaj ni še en teden pred nami, smo si vsi želeli, prav gotovo tudi tisti, ki si tega niso upali glasno povedati. Zopet smo prekorčili Apenine in se ustavili na visokem prelazu La Porretta, kjer so cvetele za šipami v baru tako lepe hortenzije, kakršnih nisem še videla. Veličasten je bil pogled na sončno Toskano pod nami, na vasi in mesta razstresena po valoviti deželi. Tako smo čez toskansko-emilijske Apenine prišli v dolino Rena, ki nas je spremljal vse do Bologne. Tu smo se le malo časa ustavili, ker je zmagala večina, da se raje zvečer ustavimo v Benetkah.

V BENETKAH

Padška nižina nas ni več zanimala sprčo vseh lepote, ki smo jih videli, in tako smo proti večeru prispeli v Benetke. Obiskali smo cerkev Odršenika, Il Redentore, ki jo upravljajo oo. kapucini. Prav tisti večer je bil praznik Odršenika, Il Redentore, ki ga Benečani praznujejo z veličastno procesijo po morju z bajno razsvetljavo Velikega kanala. Mi seveda je nismo utegnili pričakati, toda upam, da smo božjemu Odršeniku, ki smo ga v njegovi cerkvi počastili, naredili več veselja kot pa ostala množica, ki se je v nepretrganih vrstah pehala po beneških ulicah in se Zanj ni zmenila. Odpeljali smo se na nasprotno stran do trga sv. Marka. Tu je vse mrgolelo Benečanov in tujecev, na vsak korak si slišal nove jezike, srečeval ljudi vseh barv in noš. Cerkev sv. Marka je bila že zaprta. Postali smo na velikanskem trgu pred cerkvijo in, kamor je pogledalo oko, povsod se nam je odkrivala lepota, ki ji človek nikjer drugje ne najde podobne. V zahajajočem soncu so se zlatili krasni mozaiki bazilike sv. Marka, ki je že tisoč let najlepši okras tega edinstvenega mesta. Krasen je pogled na marmornato doževno palačo, na staro knjižnico na nasprotni strani, na 99 metrov visoki zvonik, ki kraljuje nad vsemi ostalimi beneškimi stavbami, kjer vse mrgoli golobčkov, ki imajo tu že svoja stoletna bivališča. Tako prijetno je bilo opazovati vrvenje pisane množice in poletavanje golobčkov in ves ta nemir dvajsetega stoletja primerjati nemim, veličastnim pričam tisočletne kulture in umetnosti. Po tesnih beneških ulicah smo se napotili proti postaji. Ali je mogoče, da je v Benetkah toliko ljudstva? smo se izpraševali, ko smo se prerivali skozi množico ljudi po neskončno dolgih ulicah do postaje. Avtopulman nas je že čakal in sonce je tonilo za morjem, ko smo zapuščali Benetke in ves njih vrvež.

PROTI GORICI

Zopet je zadonela naša pesem, a njeni zvoki so bili polni otožnosti po lepotah, ki smo jih videli, in po vsem, kar smo na tem našem romanju doživeli. Kako lepo je romati v družbi dobrih, plemenitih ljudi, izmenjati z njimi svoje občutke in vtise in priti tako do vedno globljega spoznanja, da je vsa lepota na tem svetu lepa pravzaprav zato, ker jo lahko delimo z bližnjim.

Naglo je legala noč na zemljo, marsikdo je zadrževal v mehkih naslanjajih, ostali pa so se z odprtimi očmi zasanjali v mehko, zvezdasto noč.

Ko smo prešli Gradiško in je v ozadju zažarela Gorica, smo zapeli še našo zadnjo pesem: Hvala večnemu Bogu! za njegovo varstvo na poti in za vse njegove dobrote in lepote, ki nam jih je dal užiti na tem našem nepozabnem romanju. V to zahvalno pesem smo vključili tudi vso hvalenost do naših duhovnikov, ki so nam pripravili toliko veselja, nas zvesto spremljali na poti in bili naši vodniki in učitelji povsod. Vsem, prav vsem, onim iz Gorice in s Krasa, pa gostu iz Trsta naša iskrena, priskrena zahvala, z vročo željo vseh romarjev, da bi kaj kmalu spet v taki družbi poromali po lepem božjem svetu.

PRI RADIJSKI ODDAJI »VERA IN NAŠ CAS« BO V NEDELJO 8. AVGUSTA OB 9.30 GOVORIL C. G. STANKO ZORKO O PRAZNOVANJU MARIJANSKEGA LE-TA PO SVETU.

72 NOVOMASNIKOV

Na praznik sv. Petra in Pavla je bilo na Dunaju posvečenih 72 novomašnikov. Pri-pominjajo, da večina novomašnikov izhaja iz družin s številnimi otroki.

V soboto 31. julija smo obhajali 3. obletnico smrti pokojnega goriškega nadškofa msgr. KARLA MARGOTTIJA. Pokoj njegovi duši!

Iz življenja Cerkve

POSNEMANJA VREDEN SKLEP

Poveljniki policije v Hamburgu je izjavil, da bo preučil možnost, da bi v bodoče o vsaki nesreči takoj obvestil katoliškega duhovnika in protestantskega pastora. Tako bi bila ponesrečencem dana prilika, da prejmejo svete zakramente.

BIVSI MINISTER DUHOVNIK

Bivši finančni minister na Malti Arthur Colombo je postal duhovnik. Posvetil ga je milanski nadškof, kardinal Schuster. Pripada kapucinskemu redu. Ko se je vrnil na Malto, se je tudi vlada udeležila njegovega sprejema.

MARIJINE PODOBE V RUSIJI

V koledarju ruske pravoslavne Cerkve, ki ga je izdal moskovski patriarh, je naštetih 260 čudodelnih Marijinih podob, ki jih častijo v Rusiji. Po padcu carjev se je število čudodelnih podob povečalo za 19.

SPREOBRENJE PRED SMRTJO

Voditeljica filipinskih komunistov Illuminada Cologne je prosila za sprejem v katoliško Cerkev. Umreti hoče kot katoličanka. Leta 1951 je bila obsojena na smrt in sedaj čaka na izvršitev smrtne obsodbe.

OBSODBA BENEŠKE UMETNISKE RAZSTAVE

V Benetkah imajo letos že 27. umetniško razstavo, znani Biennale. Beneški patriarh, kardinal Roncalli je izdal posebno okrožnico, v kateri razstavo ostro obsoja. Razstavo je označil kot veliko nevarnost za moralno življenje mladine in odraslih. Posebno verski predmeti so brez vsake umetnosti in naravnost podlo upodobljeni. Kardinal pravi, da pri vsej razstavi manjka vsakterega smisla in takta za resnično umetnost, ki dviga k Stvarniku. Duhovnikom in redovnikom je prepovedal vstop na razstavo.

100-LETNICA KAT. UNIVERZE

Ob stoletnici otvoritve katoliške univerze v glavnem mestu svobodne Irske, v Dublinu, so izdali posebne poštne znamke, ki predstavljajo kardinala Newmanna, ki je idejni oče te ustanove in tudi njen prvi rektor. Newmann je bil sprva anglikanski duhovnik in je leta 1845 prestopil v katoliško vero.

KONGRES DELAVCEV V ESSENU

Kristus je vogelni kamen, mi pa graditelji! Tako je bilo geslo kongresa delavskega gibanja, ki se je vršil v preteklih dneh v Essenu v Nemčiji. Glavna vsebina kongresa je bil študij treh vprašanj sodobnega katoliškega življenja in sicer: cerkev in skupnost graditeljev za izgradnjo stav-

be človeške družbe; Socialna vrednost liturgije kot temeljne skale krščanskega socialnega reda; in Katoliška Cerkev je Cerkev delavcev za delavce.

PROTESTANTSKI BOGOSLOVCI

Na Holandskem je število protestantskih dijakov, ki študirajo bogoslovje, vedno manjše. Temu je kriva zlasti univerza v Leydi, na kateri prevladuje svobodomiselnost. Na Finskem pa je 200 dijakinj, ki študirajo bogoslovje.

KAKO MOČNA JE KATOLIŠKA CERKEV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Zanimive so številke, ki jih navaja o moči katoliške cerkve v Združenih državah in njihovih ozemljih uradni katoliški almanah za leto 1954. Po njem je v Ameriki 31 milijonov 648 tisoč katoliškega prebivalstva. Ameriška hierarhija ima štiri kardinale, 30 nadškofov in 165 škofov. Skupno je 45.000 duhovnikov, 154.000 redovnic in 8.700 redovnikov. Šest je nadškofij, od katerih ima vsaka več kot milijon vernikov. Te so v Chicagu, Bostonu, New Yorku, Filadelfiji, Newarku in Detroitu. Na področju šolstva imajo ameriški katoličani 250 lastnih kolegijev in univerz, 2.366 gimnazij in več kot 9000 osnovnih šol. Vse te vzgojne ustanove obiskuje 3.897.000 ameriške mladine.

MARIJINA URA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

V Los Angelesu v Združenih državah je glavna prireditelj letošnjega marijanskega leta »Marijina ura«, to je eno največjih verskih zborovanj v zgodovini Združenih držav. Misel za to prireditev je sprožil kardinal James Francis McIntyre, nadškof v Los Angelesu. Prireditelj sovpada z otvoritvijo frančiškanskega narodnega marijanskega kongresa in proslavo stoletnice Brezmadežnega spočetja, dveh prireditev, ki bosta prirejeni ob stoletnici frančiškanskih misijonov v Kaliforniji.

P. ALFONZ FERENC utočil v Lemontu

V petek 25. jun. popoldne se je šel p. Alfonz, ki je imel poleg drugih poslov v oskrbi tudi upravo mesečnika »Ave Maria«, hladit v mali bazen na samostanskih tleh v Lemontu, ZDA. Zašel je predaleč v vodo in nesrečno utonil. P. Alfonz je bil rojen leta 1924 pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah, v frančiškanski red je stopil l. 1940, zapustil pet let nato domovino in nadaljeval študije v Lienzu in Briksnu na Tirolskem. Leta 1950 je bil posvečen v duhovnika. Po novi maši, ki jo je pel v Rimu, je odpotoval v Ameriko. Naj mu sveti večna luč.

Stanje slovenskih beguncev v Evropi

Marijan Komjanc - duhovnik

Mnogo beguncev z Goriškega kakor tudi iz drugih krajev Italije me je ponovno vpraševalo kot tajnika Škofijskega odbora za podporo beguncev o možnostih izseljevanja iz Avstrije in Nemčije, češ da je tam zelo hitra in lahka. Nisem jim pa mogel povedati nič gotovega. Odločil sem se radi tega za potovanje v Avstrijo in Nemčijo, da proučim vsaj nekoliko celotno vprašanje slovenskih beguncev: njihovo število, možnosti izseljevanja, dušnopastirsko, versko, moralno, narodno in ekonomsko stanje, kakor tudi vzroke begunstva ter možnosti povratka v domovino. Zavedam se, da ugotovitve niso popolne, a da držijo skoraj v celoti. Zelo bom zadovoljen, če bi to pisanje izkazalo kakšno kritiko ali polemiko, ker bi edino na ta način bilo mogoče izboljšati zelo težko stanje beguncev. Pošiljam dopis v Katoliški glas, v Demokratično in v Novi list, da bi tako prišel v roke čim več beguncev in drugih odgovornih ljudi.

ŠTEVILLO BEGUNCEV TER MOŽNOSTI IZSELJEVANJA

V notranjosti Italije je v raznih taboriščih čez 700 slovenskih beguncev, zunaj taborišč pa okrog 300; v Avstriji jih je skoraj 3.000, v Nemčiji 300, v drugih državah zapadne Evrope pa 1.000, v Trstu 1.500. Vsaj tretjina vseh teh beguncev nima pogojev za izselitev in bo najbrže morala ostati v krajih, kjer se nahaja. Na Goriškem in Videmskem od celotnega števila skoraj 3.000 beguncev se jih bo morda izselilo 200.

Možnosti izseljevanja so pa zelo majhne in v vseh državah enake. Po prenehanju delovanja organizacije IRO v začetku 1952 je prenehala vsaka možnost množične emigracije in tudi individualna se je zelo skrbila. Za izselitev v KANADO poleg vpoklica zahtevajo dvoletno bivanje zunaj Jugoslavije ali pa zelo redko specializirane delavce. Za emigracijo v ZDRUŽENE DRŽAVE sta dve možnosti: oni, ki so bili zunaj Jugoslavije že avgusta 1953 in se za te je potreben vpoklic; za redno jugoslovansko kvoto, ki je odprta tudi beguncem, je treba čakati 4-5 let. Nekateri se izseljujejo v Čile ali Venezuelo, kjer so pa razmere zelo težke, kakor so od tam pisali v »Duhovno življenje«. AVSTRALIJA po prenehanju IRO ni več množično sprejela nobenih beguncev.

Edino izjemo tvorijo Trst, kjer se je v začetku leta pojavila avstralska komisija. Možnosti izselitve so torej zelo majhne, poleg tega so komisije pri pregledih zelo stroge, ker iščejo samo fizično delovno silo, za inteligenco nimajo nobenega razumevanja.

DUŠNOPASTIRSKO, VERSKO IN MORALNO STANJE

Versko-moralno stanje slovenskih beguncev v italijanskih taboriščih je zelo nizko, kakor so mi v Rimu poročali duhovniki, ki so jih obiskali, in tudi laiki. Deloma je to razumljivo, saj od jutra do večera ne delajo nič in nekateri živijo tako že devet let, malokateri je zaposlen. Brezdelje, po večini res prisiljeno, vedno porazno vpliva na moralno. Izkušnje s potovanjem po Avstriji in Nemčiji so mi pa pokazale glavni vzrok verskega in moralnega propadanja beguncev, to je odtrganost od družine, od vasi, od domače zemlje, od stika s slovenskim duhovnikom ter sožitje z begunci vseh narodnosti, ver in nazorov, četudi imajo morda delo, kakor n. pr. v Avstriji in Nemčiji.

Verska raven slovenskih beguncev je nižja kakor ona Slovencev v domovini.

Videl sem pa istočasno porazno dezorganizacijo dušnopastirskega delovanja med slovenskimi begunci. Mnogo pritožb sem že slišal iz taborišč v Italiji; v Avstriji in v Nemčiji so pa begunci razen nekaj izjem skoraj popolnoma zapušteni. Begunci vseh drugih narodnosti so bolj preskrbljeni kakor Slovenci, ki pa tudi ne razpolagajo skoraj z nobenimi podpornimi sredstvi. Poleg tega se mi zdi, da je v vprašanju dušnega pastirstva še velika napaka. Vprašanje beguncev je zateknilo splošno izseljeniško vprašanje. V Italiji, v Avstriji in v zapadni Evropi sploh je število rednih slovenskih izseljencev, ki so se bili tjakaj naselili že pred desetletji, mnogokrat večje od števila beguncev. Novi načrt dušnega pastirstva se ozira skoraj izključno le na begunce in preveč zanemarljivo redne slovenske izseljence. In vendar v vseh teh deželah moramo celo večino beguncev izenačiti z rednimi naseljenici, ker so našli stalno delo, stalne domove in se ne mislijo izseliti naprej.

Sveta stolica je z apostolsko konstitucijo »Exul familia« izdala posebne odredbe za dušno oskrbo izseljencev vseh narodnosti in je ukazala, naj se v vsaki škofiji osnuje

poseben škofijski odbor za izseljence. Tudi v Gorici obstaja sličen odbor, katerega dolžnost bi bila prav ta, da bi pomagal pri rešitvi vprašanja slovenskih izseljencev.

NARODNA ZAVEST

Vsem je znano, da emigracija raznorojuje. Begunci kakor tudi izseljenci, razkropljeni po raznih državah zapadne Evrope, večinoma brez povezave ne samo z

matično državo, ampak tudi s kakšnim slovenskim duhovnikom, kmalu utonejo v drugem narodu. Sicer ni tako samo s Slovenci. Asimilacija je najmočnejša v Nemčiji, a je velika povsod. Zalostno je gledati narodno izgubo tolikih mladih ljudi. Desettisoči so padli v vojni, desetisoči se pa izgubljajo na tej poti. O raznorojevanju v državah preko morja Južne in Severne Amerike ter Avstralije nam pa dovolj jasno pričajo drugi narodi, ki kljub pomoči svojih držav ne morejo zavreti narodno izgubo svojih izseljencev.

(Nadaljevanje sledi)

TRŽAŠKO ROMANJE V TURIN

V nedeljo 8. avgusta se zaključijo vpisovanja za skupno romanje v Turin. Ne zamudite. Vsaj trideset oseb se je prepoznalo prijavilo za nepozabno romanje na goro Berico in tako so ostali doma. Za Turin velja: po 8. avgustu se ne sprejme nikogar več. Na Tržaškem sprejemajo prijave v Rojano, v v Ricmanjih, v Dolini in pri Pelanovih (ul. Ronco 14). Posameznik lahko prijavi več oseb.

Vsa druga navodila in podrobnosti so bila tiskana na skupnem letaku in v prejšnji številki našega lista. Prijavitelji boste dobili na dom podrobni spored s točnim urnikom in naročili.

V Gorici sprejema prijave iz prijaznosti č. g. Vidmar (Trg sv. Antona 2).

Romanje v Turin vodimo isti duhovniki kakor na goro Berico. Storihi bomo vse, da bo skrbno pripravljeno in lepo izvedeno. S tem daljšim romanjem (od 21. do 25. avgusta) hočemo ustreči vsem tistim

Tržačanom, ki bi radi v tem marijanskem letu napravili tudi daljšo hojo pot. Naj se pridružijo tudi Goričani in tako bomo skupno videli in doživeli veliko lepega za oko in srce. Vsi, ki poznate don Boska in Cottolenga, vsi, ki ste častile Marije Pomočnice Kristjanov, pridružite se, ne bo vam žal! Videli ste mnogi že veliko lepih Marijinih bazilik, toda turinska bo po svoji notranjosti na prvem mestu. Pridružite se nam in se boste sami prepričali.

F. S. žup. u. v Dolini

KULTURA

Dragocena bogoslovna knjiga

Naš ugledni, učeni monsignor dr. Jakob Ukmar nam je poklonil že drugo dragoceno bogoslovno knjigo (prav za prav bogoslovno knjigo) z naslovom: *Zadnja večerja*. Je to obsežna knjiga na 308 straneh v dveh delih. V prvem delu je natisnjenih dvajset govorov o zadnji večerji našega Gospoda, drugi del pa vsebuje petindvajset razprav o Gospodovem poslovnem govoru.

V tej knjigi, ki je pisana v prijetnem domačem slogu, nam je v bogoslovnem znanju, zlasti v sv. pismu tako podkovani g. monsignor dr. Ukmar razgrnil pravo panoramo judovske velike noči, kakor jo je z apostoli praznoval naš božji Zveličar. Ko prebiras prvi del, se ti zdi, kot da si v družbi z gospodom monsignorjem, pri njegovi postaji pridigi v šentjakovski cerkvi in ti zveni na uho njegovo tehtno pripovedovanje o vseh podrobnostih velikega tedna, Kristusovih poslednjih dejanjih in besedah: o maziljenju v Betaniji, o značaju izdajalca Judeža, o pripravi na zadnjo Jezusovo večerjo in o vsem, kar je Jezus storil: umil apostolom noge, razkril in odslovil izdajalca, postavil najsvetejši zakrament. Vmes pa spretno vpleta govornik važne nauke iz krščanske moralke, dokazuje za trdnost našega verovanja, tudi zgodovinski prehod od poganstva in judovstva v krščanstvo.

Govori nič ne utrjuje, saj je vse tako zanimivo, poučno, da kot v povesti napeto pričakuješ nadaljevanja, saj je podajano vse tako verno po zapisih evangelistov.

V drugem delu knjige so razprave, prav za prav razlaga večno lepe Jezusove velikodušne molitve, njegove oporoke, kakor jo je skrbno zabeležil evangelist, apostol sv. Janez. Ob njej nas g. monsignor dr. Ukmar seznaja z važnimi poglavji krščanske vere in krščanskih zapovedi, kaže čudovit ustroj in božje vodstvo katoliške Cerkve. Tako preprosti vernik kot izobra-

ženec se bo seznanil s celo vrsto sodobnih vprašanj in rešitev. Drugi del je nekaj bogoslovni leksikon, ki nam je bil, zlasti za laični svet, tako zelo potreben. V njem je strnjeno toliko preciznega bogoslovnega znanja, da nadomesti nebroj debelih bogoslovnih knjig, ki bi se jih sodobni človek niti ne lotil, tu pa bo takorekoko mimogrede zajel nebroj znanja, ki ga mora imeti sodobni krščanski človek.

Gospodu monsignorju dr. Ukmarju, ki je v svoji zlatomašniški dobi obogatil naše nabožno in bogoslovno slovstvo z dvema prepotrebni knjigama: z Našo daritvijo, ki je že pošla, in sedaj še z Zadnjo večerjo, moramo naravnost čestitati, da je v težkih časih našemu narodu podaril takšno knjigo, ki jih veliki narodi komaj imajo. Želimo g. monsignorju še dokaj trdnega zdravlja in moči, da bi nam iz svoje bogate zakladnice še kaj poklonil. Morda ne bo preveč drzno, če ga poprosimo še za knjigo o Mariji, saj je o njej že tolikokrat tako lepo govoril.

Knjiga Zadnja večerja se dobi pri Fortunatu v Trstu in stane 1.200 lir. Pohitite, da jo dobite, ker je naklada prav nizka in bo knjiga pošla!

Dr. T.

Natečaji za podtajnike

Ministrstvo je z dekretom z dne 12. julija razpisalo natečaj za 55 mest podtajnika v notranji upravi. Od teh 55 mest so tri rezervirana onim, ki obvladajo nemški jezik. Natečaja se lahko udeležijo ital. državljani, ki imajo diplomu iz juridičnih ali političnih ved. Prošnjo na kolkovanem papirju za 200 lir je treba poslati na prefekturo do 18. septembra.

Za nadaljnja pojasnila naj se interesi obrnejo na prefekturo.

SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU

vabi na tradicionalni

SLOVENSKI TABOR

ki bo v nedeljo 22. avgusta na Repentabru

GOSPODARSTVO

Kmečka opravila v avgustu

V HLEVU velja vse to, kar smo svetovali za prejšnji mesec. Uničuj muhe itd. DDT! — Boš imel dovolj krme? Vsej koruzo za krmo, pa tudi deteljo inkarnatko, ki ti bo dala spomladi obilno tečne krme, njivo pa pustila že pravočasno prosto za setev koruze.

V KLETI naj bo prazna posoda oprana, osušena, zažveplana in zabita. Pazi, da se še morebitni ostanek vina ne skisa: polna posoda, če pa to ni mogoče, potem deni v vino razkuževalni pripomoček. — Krompir, posebno pa žarka — žaltava slanina ne spada v klet.

NA VRTU: pletev in zalivanje! Seješ pa lahko še marsikaj: radič-soltnik lahko seješ še tudi prihodnji mesec, sedaj pa še vrtni korenček. Ta mesec je najugodnejši za setev vrzotinov ali zgodnjega glavatega zelja: priporočljive vrste so zgodnji Ekspres, malo poznejši Etampes in nekoliko poznejši zato pa debelejši »volovski srece«. Ta mesec sejemo tudi motovilec (ardlut), še vedno rumeno in zeleno endivijo. Ni prepozno za eikorijo in koromač. Lahko seješ tudi poletno čebulo, katero boš novembra presadil na stalno mesto. — Zadnji čas je za presajanje brokolov in jesenske cvetače (karfijola). — Zimsko solato sej septembra.

V SADOVNJAKU obiramo, kar pač dozori: Za obiranje uporabljaj primerno lestev in če le mogoče ne stopaj na drevo. Če pa že moraš na drevo, potem imej na nogah copate, na noben način okovane čevlje. Posebno za mlado drevo je to važno. — Poberi vse sadje, ki pade z drevesa. Iz boljšega napravi sušje, ki ti v zimskih

mesecih prav pride. Slabše daj prašičem, a najboljše bi bilo, da bi ga skuhal, ker bi na ta način gotovo zamoril vsako mrčesjo zalego, ki bi se morebiti nahajala v sadju: ne meči gnilega sadja na gnojnice, temveč v ogenj. — Ta mesec imaš še čas za cepljenje mladega drevja v speče oko. Ne zamudi! V drugi polovici meseca bi znalo biti prepozno. — Si razčistil in uravnal krono mlademu sadnemu drevju? Je sicer pozno, a bolje je, da sedaj to napraviš kot nikoli. Isto velja za odstranitev vej, ki bi odrasle bile v napotje.

V VINOGRADU so dela v glavnem končana. A vendar pazi, da ne bo pod trtami plevela. V prvi polovici meseca bi bilo na mestu še prajšenje popolnoma nezrelih grozdov z arzenatom proti kiseljaku, oziroma grozdnemu črvu. — Mlade, predvsem letos vsajene trte boš moral še škropiti z raztopino modre galice. — Si cepil vse one trte, ki si jih imel v namenu? Prav v prvih dneh avgusta bi lahko še kaj dokončal. V ostalem pa prosimo božjega blagoslova, saj smo se trudili in pridno delali.

NA NJIVI je krompir izkopan, repa vsajana, inkarnatko bomo sedaj vsejali, čimkvantini smo opleli. — Vso krmno peso in vse vrzote posadi po njivah. — Preglej koruzo! Odstrani moraš vso jalovost, brez storža. Taka ne bi smela niti cvesti, ker se jalovost podeduje. Odstrani tudi vso smetljivo koruzo, onih črnih gob pa ne meči na gnoj, še manj pa jih smeš puščati kar na njivi: sežgati jih je treba. — Krmni pesi, čimkvantini in zelju bi gnojnice škostila. — Koruzi na njivi lahko odstraniš prav spodnje liste, najspodnje 3 ali 4, če so že malo porumeneli. Drugače pa ne. Na noben način ne moreš odstraniti listov tik izpod storža ali nad storžem.

Z GORIŠKEGA

Romanje na Sv. Višarje

Romanje pevskih zborov na Sv. Višarje, ki ga prireja SKPD iz Gorice, se bo vršilo po naslednjem programu:

NEDELJA 8. AVGUSTA:

Odhod iz Gorice ob 7.15, iz raznih vasi ob 6.30.

Ob 8.45 (točno) skupna sv. maša s slov. petjem pri Milostni Materi božji v Vidmu. Po maši 20 minut odmora za morebitni zajtrk.

Ob 12. uri prihod v Ukve. Prilika za kosilo. Do 14.30 oddih ob zvokih domačih melodij. Ob 15h blagoslov v Zabnicah. Po blagoslovu odhod na goro iz Zabnic ali s Trbiža z vzpenjačo. Od kapelice do višarske cerkve običajna procesija. Zvečer v cerkvi blagoslov in prilika za sv. spoved, nato zabava in naša pesem ob kresu.

PONEDELJEK 9. AVGUSTA:

Zjutraj sv. maša in skupno sv. obhajilo. Ob 9. uri odhod z gore.

Ob 12h prilika za kosilo v Zabnicah ali na Trbižu. Po kosilu se popeljemo k belopeškim jezerom. Povratek ob 17. uri. Prihod v Gorico okrog 21.30.

Za prenočišče skrbi vsak zase. Podrobnosti bomo javili sproti.

Goriško romanje na Barbano

Prinašamo spored goriškega romanja na Barbano.

Odhod iz Gorice v sredo 11. avgusta ob 6. uri zjutraj s Travnika. Približno ob isti uri odhod tudi iz posameznih vasi.

V Gradežu nas bodo čakale barke za prevoz po morju. Računa se, da bomo na Barbano okrog 8. ure zjutraj. Takoj po prihodu pojdemo v procesiji vsi skupaj v cerkev, pevaje litanije M.B., nakar bo sledila sv. maša s skupnim sv. obhajilom in ljudskim petjem. Med mašo bo spovedovanje za one ki bi ne mogli k spovedi doma, kajti želja je, da bi se vsi romarji udeležili sv. obhajila. Sledile bodo tihe maše onih duhovnikov, ki bi ne mogli maševati doma pred odhodom. Romarji bodo med tem prosti.

Ob 10.30 bo druga skupna sv. maša. Pri tej maši bodo peli pevci na kornu Marijine in mašne pesmi. Zato, kar bo pevec in pevk, naj se za drugo mašo zberejo na kornu. Po drugi maši bo prosti čas za kosilo in počitek. Za kosilo poskrbi seveda vsakdo sam.

Popoldne ob treh so na sporedu stanovski govori za otroke, može in fante, žene ter dekleta. Določeni so posamezni gospodje, ki bodo imeli omenjene govore na štirih različnih krajih istočasno.

Po končanih stanovskih govorih bodo sledile v cerkvi pete litanije M. B. z od-

pevi in pa blagoslov z Najsvetejšim. Nakar se odpeljemo nazaj v Gradež in od tu s korierami v Ogled.

V Ogledu si ogledamo znamenitosti tamkajšnje bazilike. Če bo kdo hotel, se bo lahko dvignil tudi na 96 metrov visok zvonik, samo da ima dobra pljuča in srce. V Ogledu, kjer je matična cerkev vseh naših cerkev in obenem tudi Mariji posvečena bazilika, se hočemo pokloniti naši nebeški Kraljici z lepimi pesmimi in skupnim rožnim vencem, ker hočemo, da bo naše romanje vse v znamenju Marije Device.

Proti večeru se bo začel povratek domov. — Tega romanja se udeležijo tudi verniki iz devinskega dekanata s svojimi dušnimi pastirji.

Z avtomobilom na sv. Višarje

Nekam preplašeni in veselo iznenadeni so bili Svetovišarčani v sredo 28. julija, ko je sredi njihovega »Korza« zatrobental majhen avtomobil »Topolino«. Bi ne verjeli svojim očem, če bi se iz avtomobila ne primejala sofer g. Jože Vošnjak ter njegov spremljevalec g. dr. Kazimir Humar. Bilo je le res, da je to pot prvič priromal na Sv. Višarje tudi »Topolino« (miška). Pred njim so bili tam gori različni motorji in »jeepci«, sedaj je za njimi prišel še on. Upajmo, da bo sedaj še drugim omogočeno poromati na Sv. Višarje, kateri bi sicer ne mogli gor.

Duhovne vaje

Ponovno opozarjamo na duhovne vaje za dekleta in za žene v Gorici od 16. do 20. avgusta. Vpisovanje se zaključuje v nedeljo 15. avgusta. — Duhovnih vaj za dekleta in za žene ni mogoče imeti v dveh ločenih časih, ker nimamo prostorov na razpolago.

Otroci v kolonijah

Pretekli teden so se vrnili iz kolonij otroci prve izmene. Bili so povečini dečki. Njim so te dni sledile v kolonije deklice, ki bodo ostale do konca meseca. Na Goriškem imamo predvsem kolonije, ki jih vodi Papeška podporna komisija. Slovenski otroci so bili sprejeti izključno v te, ker svojih kolonij nimamo, kot jih imajo na Tržaškem. Pred koncem izmene je otroke po raznih kolonijah v Gradežu, v Pontebi in v Fiera di Primiero obiskal g. nadškof.

Zanimali smo se, kako so bili otroci in starši zadovoljni. Niso se pritoževali. Vendar bi poudarili, da bi bilo za slovenske otroke življenje v koloniji veliko bolj vzgojno, če bi imeli v kolonijah svoje ločene oddelke z lastnimi nadziralci, ki bi obvladali slovenski jezik. Vsakdo bo priznal, da vzgojitelj ne more doseči prave-

ga uspeha, če ne razume jezika, ki ga govori otrok. To pa se dogaja po raznih kolonijah, kjer so nadziralci, ki slovenskega jezika nič ne razumejo. Slovenski otroci pa italijansko ne, zlasti najmlajši. Vemo, da so bile ponekod nastavljenosti tudi take asistentke, ki so znale slovenski, vendar v prejemnem številu — Upajmo, da bodo pri vodstvu P.P.K. prihodnje leto to bolj upoštevali.

Jubilej delavca

Te dni je praznoval 35-letnico službe uradnik goriškega županstva g. Jože Filej. Pozna ga ne samo štandrežci, od koder je jubilar doma, temveč premmni drugi Goričani. Svojo službo je začel kot tajnik županstva v Štandrežu. Ko so to županstvo ukinili in ga priključili Gorici, je prišel v službo na goriško županstvo, kjer je bil

na različnih oddelkih. Zadnja leta vodi oddelke za poroke. Zato ga mladi pari dobro poznajo. Njemu so tudi poverili vodstvo evidence opcij na goriškem županstvu. Tu je lahko prav od blizu sledil krivičnemu diskriminacijskemu postopanju goriških oblasti pri reševanju opcij goriških meščanov.

G. Filej je znan po svoji vestnosti v službi. Na goriškem županstvu je eden izmed redkih Slovencev, ki so še tam v službi kot uradniki, če ni morda edini. Prav gotovo pa je edini, ki te postreže v slovenskem jeziku, če italijanskega ne znaš. Pri volitvah je že parkrat bil kandidat na listi demokratske zveze.

Ob lepem jubileju službe in poleg tega še ob 60-letnici življenja g. Fileju iskreno čestitamo in želimo, da bi učakal še nadaljnje jubileje v zdravju in zadovoljstvu.

STRŽAŠKEGA

Marijanišče,

katoliški dijaški zavod na Opčinah, ki je bilo lansko šolsko leto ustanovljeno, da bi se v njem vzgajali slovenski dijak, — če Bog da poklic — za Kristusove duhovnike, vabi krščanske starše, da vpišejo svoje sinove, ki jih pošiljajo v ta namen v srednje šole, v ta vzgojni zavod. Zavod pa sprejema v oskrbo tudi ostale dijake, ki jim žele dati starši krščansko vzgojo, da bi njih dijaki živeli v živi veri do Boga in bili zvesti svojemu narodu in ga ljubili. Lani smo začeli z osemnajstimi dečki. Med šolskim letom se je njih število pomnožilo. Sedaj med počitnicami so že mnogi od laniških gojencev vložili prošnjo za sprejem. Število prosilcev se bo verjetno pomnožilo. Ne odlašajte na zadnje dni pred šolskim letom, ampak vložite prošnje kmalu, da si zagotovite mesto. Seveda želimo v prvi vrsti takih prosilcev, ki kažejo resno voljo za študij in so moralno nepokvarjeni.

Poslopje je popolnoma prenovljeno in je sedaj opremljeno z vsem, kar je takemu dijaškemu zavodu potrebno. Zavod ima lepo lego, poleg tega je okrog zavoda obilno ograjenega prostora, v katerem se dečki lahko po mili volji gibljejo. Blagi dobrotniki so omogočili, da je bila vzdrževalnina v preteklem letu znatno nižja, kot so bili resnični stroški. Sorazmerno s pomočjo, ki nam je tudi v bodoče, upamo, ne bodo odrekla dobra srca, bomo tudi v bodoče olajšali starem breme kolikor možno.

Prosilci naj se javijo svojim dušnim pastirjem, da preko njih vložijo prošnjo, če tega še niso storili. Prošnje se naslavlajo na škofijski ordinariat v Trstu, ako gre za bodoče semeniščnike, sicer pa na vodstvo Marijanišča na Opčinah. V prošnji naj se navedejo tudi premoženjske razmere staršev. Priložiti je treba krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo in izpričevalo o lepem vedenju, ki ga izda domači dušni pastir. Prošnje je treba vložiti čimprej na naslov: Marijanišče, Opčine, Via Nazionale 89 (Trieste). Prosilci bodo nato prejeli vsa potrebna navodila.

Odbor Marijanišča

Rojan

Marijino znamenje

Že pred časom smo omenili, da gradimo v spomin na marijansko leto majhno Marijino kapelico pri Lajnarjih. Sedaj gre delo h koncu. Prostor za kapelico je daroval g. Lojze Majcen, ki tudi zelo pridno pomaga pri delu. Načrt za kapelico je napravil g. Vilko Čekuta. Zanimanje je veliko in tudi prispevki počasi prihajajo skupaj.

Nova kapelica bo blagoslovljena na praz-

nik Marijinega Vnebovzvetja, 15. avgusta popoldne. Ob petih popoldne bomo spremljali v procesiji Marijin kip h kapelici. Tako se bo končno izpolnila želja, ki je gorela v srcih že od takrat dalje, ko je Marija Romarica v veličastni procesiji obiskala Piščance, Lajnarje in Ferluje.

Sv. Barbara v Hribih

Če je kateri gost ali izletnik imel priliko obiskati v nedeljo 1. avgusta Sv. Barbaro, lepo in prijazno vasio v miljskih hribih, in se je vsaj mimogrede ustavil pri naši mali, a okusno okrašeni cerkvi, je prav gotovo odnesel lep vtis. Praznovali smo po stari navadi opasilo. Ob 10h je bila sv. maša s prav lepo in jedrnat pridigo g. Stanka Janežiča. Ob tej priliki je na željo domačinov gostoval cerkveni pevski zbor iz Mačkovelj, ki je naš praznik zelo povzdignil. Še nikoli ali dolgo vsaj se niso zbrali verniki v tako zadovoljivem številu.

Omembe vredno je tudi to, da smo prvič opazili plapolati s cerkvenega zvornika cerkveno papeško in pa državno — tržaško zastavo. Neumorni pevci iz Mačkovelj so nas kar ves čas od maše do popoldanskih večernic zabavali z veselo narodno pesmijo v prijazni Korosčevi gostilni.

Za tako lep uspeh našega domačega praznika si je posebno prizadeval cerkveni starešina Ivan Hrovatin in nekateri zvesti verniki, ki so cerkev prav lepo okrasili. Ta praznik nam bo ostal vsem v lepem spominu in nas vzpodbujal, da bomo ostali zvesti Bogu, Cerkvi, družini in narodu.

Bazovica

Bazovica in Hrovatini sta dve vasi svetovnega slovesa. V zadnjih tednih je Bazovica spet stopila v ozadje in pustila Hrovatine na prvem mestu. Zato je v Bazovici spet mir in vsak nadaljuje svoje delo za vsakdanji kruh. Tržačani, zlasti imovitejši, se v večernih urah radi privozijo k nam na svež zrak in na dobro večerjo. Bazoviška kuhinja je v Trstu dobro znana. Ob nedeljah je naša vas pravi živčav: tudi preprosti ljudje si privoščijo mali izlet na našo kraško planoto in si v vasi poiščejo okrepčila.

Z veseljem opažamo, kako si naši gostje radi ogledujejo ne le gostilne, temveč tudi našo krasno cerkev. Nanjo smo kar ponosni. Kaj bi ti bili! Saj je največja na podeželju in ima krasne slike. Tržaška občina je sedaj temeljito popravila streho in jo na zunaj napravila res lično. Ko bomo imeli še nov krstni kamen, bomo — oprostite samohvali — zares »gospodski«. Za nov krstni kamen se brigamo že več časa. Imamo že načrt, ki ga je izdelal g. Vilko

Čekuta, in na občini obljubo, da nam bodo na svoje stroške naredili vsaj polovico dela. Če Bog da in bodo našo vas »velikokrat« pustili na miru, bomo verjetno zadnje dni septembra imeli svoj lep nov krstni kamen.

Pred kratkim smo imeli opasilo: sv. Marijo Magdaleno. Verniki so bili tega dneva veseli: pevci so ubrabo peli Wagnerjevo mašo, otroci in odrasli so se lepo vrstili pred Najsvetejšim, ki je bilo ves dan izpostavljeno. Praznika — hvala Bogu — ni motil ples, za katerega fantje — kot kaže — nimajo preveč veselja, ker ne »nese«.

Naše Prosvetno društvo je priredilo prejšnjo nedeljo dvodnevni izlet. Prvi dan so si ogledali sv. Marka v Benetkah, sv. Antona v Padovi, Monte Berico v Vicenzi. Prespali so v Tridentu. Drugi dan so jo mahinili po Dolomitih tja do bogate Cortine d'Ampezzo. Po kulturnem delu, ki je naše fante in dekleta stalo precej truda in žrtve, zlasti z zadnje uspele igre »Dve nevesti«, se spodobi pravično priznanje in se prilega poštena zabava. Upamo, da bodo ti požitvalni fantje in dekleta stopili spet na delo in nudili naši fari mnogo poštenega veselja in sebe vzgojili v dobre, požitvalne člane naroda.

Večkrat se oglašja iz Avstralije fantje, ki so letos odšli tja na delo. Vsi zagotavljajo, da se imajo dobro, da pridno delajo in seveda precej zaslužijo. Kar je pa najbolj razveseljivo, v svojih pismih zatrjujejo, da Boga niso zapustili, tudi na najvišji gori Avstralije se ob nedeljah udeležujejo sv. maše. Slovenski duhovnik Pivko jih pridno obiskuje. Želimo jim, da bi se jim vedno boljše godilo!!!

Promocija

Gospodična Ana Marija Sancin iz Skednje je 28. julija t. l. promovirala za doktorja vsega zdravilstva na univerzi v Rimu. Novi doktorici prisrčno čestitamo.

ŠPORT

TOUR DE FRANCE

V nedeljo 1. avgusta se je zaključil v Parizu 41. Tour de France (krožna dirka okrog Francije). Toura so se udeležile ekipe sledečih držav: Francija (ki je sodelovala s šestimi ekipami), Španija, Švica, Belgija, Holandska, Luxemburg, Italija se Toura ni udeležila. Dirka se je pričela v Amsterdamu na Holandskem in je, skozi Belgijo, prešla na francoska tla. Dirkači so pretekli v 25 dneh 4862 km v 23 etapah.

Končno zmago je dosegel francoski prvak Bobet.

V teku vse tekme se je izkazal vrednega tega uspeha ter je do konca odbijal napade svojih močnih nasprotnikov. To je njegova druga zaporedna zmaga največje evropske kolesarske tekme v etapah. Med drugimi tekači so se dobro izkazali zlasti Švicar Kubler, Francoz Bergaud, in mladi, a vtrajni Španec Bahamontes.

Končna generalna ocena je sledeča: 1. Bobet, 2. Kubler, 3. Schaer, 4. Dotto, 5. Mallejac, 6. Ockers, 7. Bergaud, 8. Vitetta, 9. Brankart, 10. Bauvin.

V nedeljo se je zaključila krožna dirka po Hrvaški in Sloveniji. Udeležili so se je poleg Jugoslovancev še Italijani, Holanci, Luksemburžani, Švicarji, Avstrijci. Zmago je odnesel Jugoslovian Petrovič, kot najboljši dirkač. Med ekipami je prav tako zasedla prvo mesto Jugoslavija. — Drugo mesto je zasedel Holanec Van der Weyden, tretje Italijan Ghidini.

DOMAČI ŠPORT

Zopet so se preteklo nedeljo merili v nogometu fantje iz Doberdoba z Jamelji; tokrat kar v dveh postavah. V prvi igri — najmlajši — so igrali neodločeno (2-2), dočim so v drugi igri odnesli ponovno zma-

go Doberdobi (2-1). Obojni so igrali lepo; zlasti pa so nas kar presenetili fantiči z lepim igranjem.

Mr. A. Grdina - dobil papeško odlikovanje

V petek je Rt. Reverend Edward F. Hoban, nadškof clevelandške katoliške škofije, naznanil, da je sv. oče podelil red sv. Gregorija Velikega osemnajstim odličnim in vidnim laikom v tukajšnji škofiji, enajst žensk pa je odlikoval s papeško kolajno, ki nosi napis: »Pro Ecclesia et Pontifice.« — kar pomeni po slovensko »Za Cerkev in papeža«.

Med laiki, ki so bili odlikovani z omenjenim redom ter s tem postali vitezi sv. Gregorija, je tudi naš slovenski rojak Mr. Anton Grdina, 1033 E. 62 St., predsednik North American banke, uradnik organizacije Catholic Charities Corp., in bivši preds. KSKJ.

Red sv. Gregorija Velikega je ustanovil papež Gregorij XVI. l. 1831, da je z njim odlikoval one podanike papeške države, ki so si pridobili zanjo razne vojaške in državljanske zasluge.

Številnim čestitkam svojcev, prijateljev in znancev Mr. Antona Grdine, ki ga je sv. oče smatral vrednega tega visokega odlikovanja, se pridružuje tudi »Katoliški glas« ter mu ob tem izrednem počastjenju z najvišjega katoliškega mesta iskreno čestita!

Leteči krožniki

Med zadnjim sončnim mrkom se je posrečilo nekemu diletantskemu fotografu v Helsinkih posneti leteči krožnik, ki je brzel pod soncem. Časopis »Ilta Sanomata« je prinesel sliko tega letečega krožnika v petkolonski širini. Geološki znanstvenik Erkki Kaarinen iz Helsinka je označil to fotografijo kot najbolj posrečeno in zanimivo. Fotograf je izjavil, da ob trenutku, ko je fotografiral sonce, ni opazil nobene drugega nebesnega pojava, šele ko je sliko razvil in povečal, se je na sliki jasno odražal leteči krožnik. Tako bo bajka o letečih krožnikih le postala resnica.

D A R O V I

ZA MARIJANIŠČE NA OPČINAH

G. dekan openski 1500; gospodična iz Barkovelj duhovnemu vodju za god namesta cvetja in v hvaležen spomin na svojega učitelja 2000 lir.

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

v via Rittmeyer štev. 13

sprejema od 9 - 13 in 17 - 19

Telef. št. 31813 TRST Telef. št. 31813

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Dne 30. julija 1954 je mirno zaspala v Gospodu

Antonija Šahar

Hčeri, vnuki in sorodstvo izrekajo iskreno zahvalo g. župniku Degraši-ju in g. zdravniku dr. Martellancu, ki sta ji tako skrbno stala ob strani do zadnje ure in ji nudili tolažbo in pomoč, č. duhovnikom in č. šolskim sestram in vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti.

Trst, 2. avgusta 1954.

Družina ŽIVIC in BLOKAR

A. PERTOT

TRST - ULICA GINNASTICA 22

Velika izbira vsakovrstnih ženskih in moških podlog

BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE

Vse po konkurenčnih cenah!

OBVESTILO

TVRDKA G. KERŽE

TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radioprejemnike, glasilna, pisalne, šivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike-Frigideires, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjaveč namizni pribor, porcelan, bicikle, motocooters itd., itd., Vas vljudno vabimo, da se zglasite osebno ali pismeno pri nas na zgornjem naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta

POVEST

»Odpri ti, Andrejček! Mene je strah, da mi kolena klečajo...« ga je zaprosil Koritnik.

Vrata so zavečnila v tečajih; vstopila sta.

»Kakšna zapuščenost! Tu ne bom mogel nikoli več delati!« je šepetal Koritnik.

Skozi nizka vrata sta vstopila v mrzlo kuhinjo. Izza štedilnika se je dvignila v veliko ruto zavita starka.

»Kdo sta, za Boga svetega?« je kriknila.

»Jaz sem, Aleš... Prižgite luč!« je odgovoril Koritnik.

»Ti, Aleš? Moj Bog, kdo bi te bil čakal ob tej uri!« je trepetala starka in s tresočimi se rokami iskala vžgalice.

»To je moja tašča!« je poučil Koritnik Andrejčka in si odpenjal nahrbtnik.

»Kje je Roza, kje sta otroka?« je vprašal medtem.

»V postelji... Ona leži že šest tednov, otroka sta pri njej, da ne prezebata. Drv nimamo, da bi kurili...« se je opravičevala starka.

Koritnik je planil v sobo.

»Drvi ni, gospod, in taka zima! Les iz delavnice smo ves pokurili, zdaj nas zebe. Komaj da skuhamo z ostanki...« je govorila ženska Andrejčku in privijala luč.

V sobi pa sta vpila otroka: »Ata, ata!« In je jokal Aleš, da se je čulo skozi zaprte duri.

»Moja hči ne bo vstala, gospod. Zdravnik je rekel že davno, da ji gre na pljuča... Oh!«

Iz sobe je stopil Koritnik, držal oba otroka na rokah in ju pokazal Andrejčku: »Glej ju, črvička nedolžna! Tudi njama ni prizaneslo, prezebata kakor mi zunaj, še bolj...«

Sel je odvezovat nahrbtnik in jima naskal v naročje prepečenca.

»Veš, Andrejček, ukradel sem ga iz skladišča, ko smo včeraj zračili. Konzerv sem si nabasal v žep, čaja, kave, sladkorja... Samo drvi ni...«

Obrnil se je k tašči: »Peč bi morali zakuriti, v ognjišču zanetili... Ali nimate drv?«

»Samo te deščice!« je pokazala starka pod štedilnik.

»Pojdi z mano!« je dejal Koritnik mrčno Andrejčku in ga potegnil s sabo v spalnico.

»Glej, Roza, to je moj prijatelj. Rad ga imam, ker sem mu življenje rešil. Siromak je...«

»Daj ji roko, Andrejček!« se je obrnil h Košuti.

Iz borne postelje, ki je bila v naglici pokrita s pisanim pregrinjalom, je zasijal Andrejčku prelep obrazek, nežno oblikovan od trpljenja in bolezn.

»Sedaj bomo zakurili, Roza« se je obrnil Koritnik k ženi. »Andrejček, pomagaj!«

V kotu je odgnil zagrinjalo s kipa svetnice, ki je bil le grobo izdelan, le obraz je bil že dovršen.

»Bali smo se dotakniti tega tvojega dela. Aleš. Zato je do danes stal kip tam, kakor si ga pustil,« je dejala žena.

Dvignila sta kip in ga nesla v delavnico. Koritnik je vzel žago.

»Glej, Andrejček, to bi bilo veliko delo; sveta Roza Limanska. Poglej obraz, kako je izdelan!«

»To je lice tvoje žene!« se je začudil Andrejček.

»Danes bo vse zgorelo. Umetnost je umrla, moja žena bo tudi. Samo en večer toplate, en večer miru, potem naj se vse potopi!«

»Ali ni škoda?« je ugovarjal Andrejček. »Žagaj!« je odvrnil Koritnik in žaga je zapela.

Tisti večer je bilo prvič to zimo v Koritnikovem stanovanju toplo.

Drugo jutro je Andrejček ob slovesu dal otrokoma ves svoj denar, kar ga je imel.

»Pojutrišnjem se vrnem, Andrejček!« mu je stiskal Koritnik v delavnici roko. »Zdaj mi ne bo težko iti na fronto, ko sem videl svoje, ki jim je slabše kakor meni...«

Minula so leta, vojske je bilo nenadoma konec, s front se je valilo človeštvo trudno, do krvi zbičano domov.

V rdečih večerih pozne jeseni so brneli vlaki, natrpani ljudi do vrh streh, po železnih cestah in kolesa so pela tisočim in tisočim pesem hrepenenja vseh teh grozote polnih let: domov, domov!...

Tedaj je tudi Andrejčku zvezetela misel: domov pojdem.

Sel je najprej na sever, da najde tam svojo Franco.

*

Par tednov pozneje je stopalo skozi megle po ulicah proti postaji četvero ljudi: Andrejček in njegova žena, Krapežev Tone in Aleš Koritnik.

»Tam doli nas čaka dom, razbit, porušen, požgan dom morda, a vendar dom... Se imam dvoje rok in Franco. Živela bova, za vse Golo hudo bom tesal, ko bomo vas zidali iznova...«

Tako je govoril Andrej Košuta in se v mislih že videl na mestu, kjer je stala njegova rojstna hiša. Videl se je, da teče prvo bruno za svoj novi dom.

(Konec)